

**ŠTYRI
ROKY SO
SLIMÁKOM**

Copyright 1994 by Eva Bachletová

All rights reserved

Illustrations 1994 by Eva Bachletová

Slovak edition 1994 by TRETIA

VLNA

ISBN 80-85688-08-5

Motto autorky:

„Každý školák na svete vie, že hodiny na vyučku sa vlečú slimačím tempom. A my gymnazisti sme sa ním vliekli celé štyri roky! Avšak čas v slimačom domci sme využili užitočne - na veselé pokusy o dospelosť. A keď nám pán školník k maturitnému vysvedčeniu pribalil po jednej malej ulite, vedeli sme, že tie ostatné vábivé dobrodružstvá dospelosti prežijeme už sami. A čo všetko je ešte pred nami, vie len starý slimák!“

I. část'

V gymnaziálnej
pevnosti bývajú
rebelanti!

ŠTYRI ROKY SO SLIMÁKOM

Gymnaziálna pevnosť. Doživotne. Spomienky. Tam a nikde inde toľká vzbura a poddanstvo. Štyri roky. Potom nás vyvrhli vraj do života.
A ktovie?

Najprvší september. Vyvalení sme stáli pred I. B. Vtom pricupkalo žieňa s vrabčiami natupírovanými vlasmi. Celkom jasne sa na nás oborilo: „A pozdraviť neviete? Dobrý deň!“ A rýchlo odomklo náš raj. Bola to naša triedna a trieda. A teraz kam? Kde bude moja lavica? Sadli sme si inštinktívne k človeku, ktorý nesmrdel, neusmieval sa a pozdával sa nám. Vzťahy na prvý pohľad? Ako sa ukázalo v priebehu štúdia sa vystriedalo niekoľko kombinácií zasadacích poriadkov, ktoré vôbec nezodpovedali kamarátstvam a sympatiám. Veľmi si nepamätám prvé týždne, ale mám pocit, že sme sa veľmi svižne vymanili z područia cvičených opíc a začali sme skákať podľa seba.

Zišlo sa nás počas štyroch osudných rokov asi šesťdesiat. Stále ktosi odchádzal, niekoho vyhadzovali, či naopak milosrdne prijímali. Čiže ako správne bagrovisko sme sa prečisťovali. Veľa tváří. Akí sme to boli? Ako sa hovorí každoročne najhorší v histórii. Mravne spustlí, inteligentne nadpriemerní, osobití. Vo všetkom. Globálne aj s rodičmi. Lekárske vrstvy, inžinierske a tie ostatné. Dievčenská prevaha sa bila o veľkosť pŕs, chlapci o dačo iné. Boli sme skúsenejšie ako chlapci. Ako malé začiatočníčky sme si trúfali už na štvrtákov. Niektoré rady pestujú spomienku na sytu platonickú lásku. A na dobrodružstvá v podobe nezáväzných ponúk pomarančom či zvyškom rožku.

Prvý ročník bol veľká žalobaba. Pátralo sa po udavačoch cigariet. Pritom to bolo jasné. Triedna mala v ľavom nechte konšpiratívne metódy a psychologicky z nás vytiahla všetko. Vlastne donášal každý na každého.

Na nadchádzajúcu hodinu sme sa zásadne pripravovali na tej, ktorá bežala. Nie bežala, ale stála. Ako naša profesorka zemepisu, ktorá stála vždy pred mapou a snažila sa nás získať. Videli sme síce asi pätnásťkrát film o Londýne. Ale neboli sme tam. A ona nebola obluda, ktorá by nás skrotila. Tak sme zemepis využívali rozlične. Večne hladný Roman, zahŕňajúca hokejová hviezda, si elegantne otvoril svoj kufrík na lavici a celý sa doň vopchal. Tak, aby profka nevidela ako hryzie chlieb a iné poživatiny. Roman bol starý betár. Tvoril dvojicu drzáctiev spolu s guľatým Miškom. Obaja mali zmysel pre hazardérstvo. Vášeň, karty, zemepis. Postupne sa tým infikovali aj ostatní chalani. Prenasledovaní sa ukrývali dosť verejne v šatni. Šatňa ako taká bola miesto, kde sa vyrovnávali účty, sukne, bozky. Pravda, občas ju pošpinila i noha profesorská. Kontroloval sa stupeň čistoty v skrinkách. Tam, totiž mali stáły vešiak pol roka nepraté tričká na telocvik,

cigarety, knihy, zošity a... Čo vám budem rozprávať o teniskách, ktoré boli všetkým len nie teniskami.

Na ranné horory nerada spomínam. Vražedné úmysly zničiť opozíciu ma chytali vždy, keď prvá hodina bola matika. Od počtárskych nadšencov som s profesionálnou rýchlosťou odpisovala domácu úlohu. A postup riešenia bol napodiv rovnaký u ďalších tridsiatich.

Oveľa veselšia bola veľká prestávka. Osobne neviem, prečo ju nazvali veľká, lebo na dvadsiatich minútach regenerácie nič gigantické nevidím. Vtedy sa chlapci húfne vzdaľovali na WC, aby vyfajčili každodennú fajku na podporu mozgovej aktivity (viď regeneračný program). Pôvodne si ich nikto nevšimol. Neskôr však mužské záchody zaujali kontrolné hliadky profesoriek a tie prichádzali k prekvapivým záverom. Medzi dymom, iným pachom, vreskom a rehotom nachádzali študentov desiatovať. Neskôr sa naši sťahovali o poschodie vyššie, kde ich menej upodozrievali z tejto protiškolskej činnosti.

Naša trieda bola veru priberčivá. Nám tak ľahko nikto neulahodil. Chaosy sa zaznamenávali najmä počas hodín, ktoré slúžili ako prax učiteľským embryám. Vyskúšali si naživo, že učiť darebákov a chytrákov nie je gaštanové pyré. Chlapci vysokoškolsky šacovali podľa dômyselných testov. Čiže reakcie na ich reakcie, rozumej, podvrtné návrhy na rande. Dievčatá bodovali najmä v známkach. Presvedčiť, že to vedia, aj keď nevedeli nič, patrilo k najpremyslenejším taktikám.

Avšak rýchlo sme si obľúbili telocvik. Neboli sme žiadna čeliadka tučniakov, ale ani športové nádeje, ktoré by sa radili aspoň do 10. kategórie. Vystriedalo sa niekoľko fyzicky zdatných učiteľov, ale predsa sme dobre obišli. Učiteľka statočne znášala všetky vývrtky a bola rada, že sme sa zdržiavali aspoň v prezliekarni, keď už nie na hrazdách a bradlách. Myslím, že mala výraznú zásluhu na tom, že sa zlepšil prospech z biológie. V šatni sme sa totiž zamkli, zaplnili ju potravou a učebnicami. Vo štvrtom ročníku sme asi takto pol roka nacvičovali program na stužkovú a zvyšný polrok sa pripravovali na skúšky zdatnosti (maturitu).

Významnou figúrou, dovoľm si tvrdiť osobnosťou, bol pán školník. Populárny fúzatý výkričník! Vždy autoritatívne pôsobil pri vylomených dverách na skrini, či vybitých oknách na WC. Samozrejme, nič nám neodpustil a všetko sme zaplatili. A vraj je školstvo zadarmo?!

V tieni neostala ani pani vrátnička Ušiaková. Zdravili sme ju úctivejšie ako riaditeľku. Pani Ušiaková vedela vždy všetko. Celý deň bola v pozore a zapisovala si. Telefonáty, chúlостivé momenty návštev príslušníkov polície, keď sa u nás (no povážte u nás?!!) hľadali svedkovia nočných bitiek.

Mala dokonalý prehľad o nákupných akciách študentov profesorom. Celkom náhodne cez vyučovanie. No napokon tá káva... Veď aj horšie sa mohlo stať. A bola obdivuhodne mlčanlivou truhlicou. Aspoň čo sa týka

historického objektu zvaného „HÁČKO“. Skromného dvora obytných domov, kam sa počas obedov utiekali študenti. Aby si zafajčili. Tam profesorské oko síce mohlo, ale nič iné. Pani vrátnička sa vždy tvárila pri tejto téme bezducho ako tvarohové slíže zo školskej jedálne. Nezradila. Fajčiarska obec z vďaky ráno roznášala noviny do tried a občas i kriedy. Ak boli.

Mimoriadne zážitky sme mali z príprav na branecký výcvik. Nevolali sme síce Do zbrane!, ale skôr typy tankov a mená generálov. Bolo to dosť nechutné a nezaujímavé. Najmä pre baby. Že nakoniec boli opäť postihnuté ženy svedčí fakt, že nás raz nečakane zvolali do telocvične. Postavili nás pred dilemu: buď budeme strieľať, alebo máme nedostatočnú. Zdráhali sme sa, veď strieľať v telocvični sa nám videlo ako záškodníctvo! Ale profesori brannej argumentovali pevnosťou múrov. Rezignovali sme. Drvivá väčšina bola zrakovo postihnutá a okuliare nemala. Bez nich sa nám terče rozplývali do diaľav (trasa hlavných miest Varšavského paktu) a strieľali sme podľa svedomia. Do susedkinho terča. Kruto sme obdržali päťorky. Ale povedala som si, či som ja horšia ako dáky grambľoš, čo iné nevie, len strieľať zo vzduchovky?! A začala som konať. S dôverou som sa obrátila na kamaráta. Nesklamal a požičal. (Súrne sa hľadá zachovalá, nenaštrbená, povojnová vzduchovka. Zn.: Nepredám.) A tak som vo voľných chvíľach vychádzala z bytu s flintou pod jednou a s dekou pod druhou pazuchou. Vyhliadla som si miestečko – pohrebisko autobusov. Líhala som si do prachu, izolovaná dekou a svetom a pif. Niekoľko týždňov a čierny terč bol môj! Poctivo som teda študovala i na brannú výchovu. Napokon som si tú jednotku vystrieľala.

Kto chcel mať službu v jedálni, nemusel prejsť konkurzom, ani sa nebrali do úvahy výsledky v zberoch, jednoducho musel byť rýchly. Akonáhle prišiel papier, že práve naša „béčka“ má tento týždeň službu, vrhali sme sa naň a na seba. Zapísať sa na vyhovujúce dni. To jest dni, keď poludňajšími hodinami boli ruština, fyzikálne praktiká, v najhoršom chémia. Uliat' sa z predmetov, ktoré vážne ohrozovali naše prospechové zdravie bol sen! Čiže trojica služobníkov sa od rána tešila na dvanástu hodinu, keď sa zoberú a zlomyseľne sa uchechnú: „Tak vám treba, užite si, my padáme.“ Jedáľenská jednotka (skratka JJ) musela najprv pripraviť stôl pre profesorské predstavenstvo. Teda zložiť stoličky, poukladať vidličky a lyžičky. V krajnom prípade aj nože, ale tých bolo vždy málo. Nebolo výnimkou, že sme na „vyhradený stôl“ podvrhli najmastnejšie a najkrvišie lyžice. Potom sa JJ postavila k mrežiam, ktoré delili chodbu od jedálne. Za nimi sa zbíhal hladom ryčiaci dav a vyvíjal tlakový nápor na mreže. Ale poriadok musí byť. Čaká sa do pol jednej. A potom... Prípadne, že sa JJ skladala z dievčat púšťala prezieravo najsympatickejších hladošov, sľubujúc si od nich prinajmenšom jablko z obeda.

V jedálni býval kabaret. Asi dva metre od dverí a niekoľko centimetrov od upchatého umývadla stál dvadsaťsedemročný klavír. Miestni umelci z vyšších ročníkov na ňom vyludzovali trochu rozladené melódie. To však neprekážalo a úspech u žien bol sto až stoštyripercentný. Tety kuchárky však rázne protestovali. Tvrdili, že takéto hučanie nepriaznivo vplýva na dávkovanie porcií a že ak budeme vyhrávať, mlieko nebudú riediť vodou, ale octom. Nedali sme sa zastrašiť, pretože mlieko sme väčšinou nepili, napokon tie porcie boli rovnako malé, či už pod vplyvom operetných melódií, alebo nie.

Týždenníci ráno zisťovali pre nás výsostne dôležitú vec. A to, či je dosť kriedy. Totiž biela, bielučičká krieda bola primárnym pracovným nástrojom zriadencov a zverencov školy. Keď týždenník zvestoval radostnú novinu v oblasti kriedových zásob, vopred určení ľudia poschovávali biele zvyšky do kvetináčov, váz, prípadne do aktoviek. V mištičke na kriedu sa teda nič nebeležalo, naopak modrelo a zelenalo. Modré na čiernej tabuli nevidno, aj keby bolo vidno, trieda to odtají. Takáto situácia bola vítaná najmä v okamihoch očakávania písomiek a skúšania pri tabuli. Niekedy sa stalo, že učitelia zbehlí v trikoch, nosili vo vrecku žltú kriedu, ale na to sme boli pripravení. Tabuľa obvykle plná šmúh sa jagala čerňou a vysokým stupňom vlhkosti. Na mokrej tabuli sa totiž každá farebná krieda rozpúšťala.

V našej triede bolo pekne. Naozaj. Na stenách viseli heraldické znaky, nástenky prospechu (to až také pekné nebolo), fotokópie štúrovských písomností, stromy a vetvy kráľov v Uhorsku. Boli sme totiž dejepisnou učebňou. Ako skutočný prvok minulosti sa tísila do pozornosti skriňa. Nie hocijaká, ale premietacia. Premietачku už dávno zavreli inde, ale skriňa ostala. Boli sme zato vďační, lebo cez vybité okienka sme hádzali do nej ohryzky a desiatové vrecúška. Okrem toho chalani do nej s obľubou zatvárali dievčatá, aby sa im pomstili za slabé našepkávanie. Keď sa to tak vezme, v tejto muzeálnej búdke som sa všeličo naučila. Napríklad z nápisov som pochopila, že Igor musel ľúbiť Janu, lebo mala trojku podprsenku a že Johnny bol a je slušne povedané chrapúň.

Pravdu povediac najradšej som mala dni, keď bola detektívka. Nie v televízii, ale v škole. Nám známy páchatel' periodicky kradol klasifikačný hárok a knihu dochádzky. Získal tým šancu vyhnúť sa skúšaniam, zabudnúť na absencie. Okolité spolužiactvo proti tomu nič nemalo, ale aby zachovalo formu pred triednou profesorkou zúčastňovalo sa pátrania. Zločinec nemal príliš rozvinutú fantáziu, pretože náleziská boli rovnaké. Splachovací kryt na WC, netečúce sprchovacie kúty, šatňa, v najkrajnejšom prípade lavica v niektorej z dvadsiatich štyroch tried. Akcia netrvala dlhšie ako dve vyučovacie hodiny, avšak vždy bola napínavá v tom, kto tieto podľa nás zbytočné predmety nájde. Raz sa však stalo, že zlyhali zaužívané úkryty a boli sme bez nebezpečných zošitov tri dni. Vtedy chýbal aj zločinec. Bolo

jasné, že právo na domovú prehliadku nám nevystaví ani pán školník, ani pani vrátnička Ušiaková. Tak sa za ním vybrala triedna profesorka. Vyzbrojila sa autoritatívnymi argumentmi, avšak márne. Zločinec nebol doma, ani v našej vlasti. Zmizol. Za hranice susedných trinástych komnát. Škoda len, že nám z Ameriky ten klasifikačný hárok neposlal.

Zdalo by sa, že štyri roky utiekli ako voda, ale kdeže! Vliekli sa ako tučný slimák, čo má svoj prenosný domec. V ňom sme sa terigali my, dospelí od prvého zvonenia.

HODINA ŠPIRITIZMU

M arhuľový džem z nich vytryskol pri každom zahryznutí. Moje chuťové poháriky boli vskutku opojené parenými buchtami. Až kým sa neozvalo: „Ha!“ To ha bola spolužiačka Renáta. Bujné vlasiská zakrývali tvár tejto naozaj nevyspytateľnej osoby. Džem mi vystrašene odkvācol do dlane. V náručí držala neforemnú, páchnucu handru. To ma neprekvapilo. Nebolo nič nezvyčajné, keď dovliekla starú mačku s karpinami, alebo morské prasiatko. Ešte raz povedala „Ha.“ Napla som všetky orgány vnemu. „Mám ju. A nič za to nechcel.“ Renáta sa zdržanlivo, no sebaisto usmiala a hneď vedľa buchiet vyvalila lebku. Mierne rokmi zájdenú, prirodzene. Hlina trónila najmä v očných jamkách. Bolo jasné, že zdroje prísunu tohto ohyzdného predmetu sú pochybné. Nuž, ale čo by človek neobetoval za ducha. Nie svojho, ani svätého, ale vytipovaného zo zoznamu dostupných záhrobných bytostí. Podvečer sme totiž chystali veľkú triednu slávnosť. Niekoľko výročí narodenia spojiť s akciou „D“. Vina oprašovania záhad minulosti zachvátila naše srdcia nedávno, no o to nástojčivejšie. Založili sme krúžky sugescie, hypnózy milencov/ky, psychoanalýzy. Výdatne nám k tomu napomáhal pirátsky rum a mysticky založená teta Boba. Ó, Boba nebola žiadna senilná, spráchnivená žena. V škole robila skladníčku, a tak nás čoraz častejšie pýtala z hodín vypomáhať. Rýchlokurzy vyvolávania duchov mali odozvu. Ostávalo len prejsť skúškou sebapoznania, sebaspytovania a najmä odstránenia svedomia! Vodkyňou dievčenských radov bola Adriana. Najmohutnejšia, najrozškysnutejšia, ale najmä najoddanejšia priateľka tety Boby. Nemožno opomenúť, že ju každý rešpektoval a veril v jej magickú moc. My dve s Renátou sme boli praktičky. Napoly materialistky, napoly veriace. Rozhodne sme organizačne triumfovali. Osobne som sa rozhodla zavďačiť tete Bobe vyhladením objektu akcie „D“. A tak som sa spriahla s bandou archeológov. V skutočnosti to oni vyhlasovali o sebe, ale pritom nemali ani štipku znalosti o citovom živote pravekej ženy. Riedke fúzy

hovorili za šesťnásť rokov. Rozhodne však poznali odľahlé miesta s príchutou stáročí. A tajomna. Preto ma presvedčili a zavliekli do akejsi diery, tvrdiac, že ide o východ podzemnej chodby. Baterkou na kľúče som si overila správnosť. A keďže boli zbabelci, pustila som sa po nej sama. Asi po piatich metroch som narazila na múr. To však nebolo podstatné. Podstatné bolo, že obďaleč stál kláštor a toto bolo miesto zamurovávania mŕtvol. Takto som to teda vysvetlila tete Bobe a spolužiakom. Nadšenie, ovácie, radosť, kvety, bozky. Tým všetkým ma zahrnuli.

Martin zohnal sviečky, pauzák, čiže papier na rysovanie. Adriana priniesla poháriky. Lebka sa hojdala v igelitovom vrecku tesne vedľa klobások a chleba. Presne dvadsaťštyri špiritistov tiahlo večerným chladom a súmrakom. O devätnástej hodine päťdesiatej tretej minúte sme stáli pred dierou. Náš čas sa blížil. Presne o ôsmej sme si ponalievali pirátskeho rumu, hlavy si obtočili gásou zafarbenou na čierne a nalistovali v „Príručke upírov“ stranu osemnásť. Citujem: „Zúbky, ostré, dýka s leskom krvi, kdesi, kdesi... (tu všetci povstali a prisahali). Skon tvoj sme nechceli, len tajomstvo zvedieť. Hovor, hneď!“ (Dodnes neviem, na či skon sme prisahali.) Citát sme predčasne ukončili, lebo sme ostali hladní. Veľký pauzák sme posvätné uchránili pred nevychovcami, čo chceli na ňom povečerať. Chystali sme ho na dačo iné.

Nemohli sme už dlhšie čakať. O pol jedenástej išiel posledný autobus a rum sa minul. Zhŕkli sme sa okolo rysovacieho papiera. Stáli na ňom sviečky, kríž z haluzí, pohárik. Veľké koleso tvorilo číslice, písmená a dve slová: „Áno. Nie.“ Vymenili sme si pohľady. Výstražné sme zahúkali a odohnali zvedavú zver. Čiže komáre. Pochytali sme sa za malíčky. Môj stisol Marcel, až som zjakra: „Šibe ti, však nebudeme zápasit!“ Teta Boba dvoma prstami zovrela lebku. Nie svoju, ale tú z igelitovej tašky. Nechty mala nafarbené na čierne. Hrozivo fučala a kmitala hlavou. Adriana si kvokla k papieru. Stíchli sme. Tučný prst položila na pohár a nadýchla sa. „Čakáme ťa, zjav sa nám, vyzrad' posolstvo, Cero! Cero! Ozvi sa.“

Patrí sa povedať, že Cero bol vážený duch. Pre nás, úbohých smrteľníkov, predstavoval tajomníka podsvetia duchov. A tí mali svoj akčný výbor, odkiaľ riadili všetky duchovné skutky a posielali znamenia na zem. Cero ako tajomník vedel, kedy ísť do školy, kedy nie, a či sa oplatí investovať do rôznych ľúbostných vzťahov. Cera sme zbožňovali a verili sme mu. Keď Adriana výzvu zopakovala, sviečka zhasla. Vedeli sme, že je tu. Potom zhasla aj druhá a nevideli sme nič. Teta Boba zvrieskla na Braňa, aby nechtyal Katku za zadok, že Cero sa hnevá a nič nepovie.

Keď sa opäť plamienok rozhorel vrhol tieň na písmeno „P“. Značilo to, že pohárik sa má posunúť tam a vyčkať, až sa pohne. Uprene sme sledovali pohárik a ten sa pomaly a iste šmýkal. Zatmievalo sa mi pred očami, do boku ma pichal čísi lakeť. Odrazu Adriana vstala. „Cero ukázal, že päťky.“

Päťky? Máme si kúpiť päťky tenisky alebo podprsenky? Plané úvahy preťal hvizd. Vtom sa zo stropu zošuchla pavučina. Znamenie, že Cero nás opustil.

Autobus o pol jedenástej sme nestihli. Pobrali sme sa teda pešky po diaľnici. Náhle sme zacítili sme vôňu benzínu a vypúlili zrak. Stál tam traktor i s vlečkou. Sama šťastena nás obdarila týmto povozom! Za volantom drichmal spitý poľnohospodár. Drmaním, sácaním, štuchaním sme ho prebrali a donútili ho (psychologicky), aby nás odviezol. Nasáčkovani do vlečky sme precitali zo špiritistického opojenia a rumu. Ráno, zmoknutí, studení, žalostní, utrápení cestujúci zastali pred školou. Zhrozene sme zostúpili z vlečky. Riaditeľ Čaniga nám podával ruky a blahoželal. K navrhnutým päťkám zo správania za porušenie školského poriadku. Práve sa totiž končila druhá vyučovacia hodina. A navyše, keď žiaci majú nocovať doma a nie na traktore!

Teta Boba cítila nesmiernu ľútosť a my krivdu. Cero mal pravdu. Ale nepomohol. Zachránila nás redaktorka z rozhlasu, ktorá túto senzáciu zverejnila. Napokon sme potrestali my Cera. Zrušili sme ho. Uctieваме už len riaditeľa Čanigu za omilostenie. P.S. Začínáme však písať „Príručku netvorov.“

VŠETKY ŽABY NA LYŽIACH

Január ako taký ma nepríťahoval. Najmä jeho zápach vysvedčenia bol neznesiteľný. Avšak lyžiarsky v januári, to áno. Na celú

lučký týždeň sme sa mali stať obeťami lavín, bernardínov, rumu, zničenej sklznice a chlapcov. Cha. Keby. Keby sme neboli banda povadených gymnazistov, ktorí by dokázali vyhrýzť druhému aj bradavicu s chlpom. Skrátka vyhliadky na vydarenú zábavu boli biedne. Učitelia telocviku potajme žrebovali, kto bude ten „šťastlivec“ a pôjde si dať zabiť všetko sebavedomie a autoritu. O to sme sa nestarali. Hlavné boli konzervy, desiatky kondenzovaného mlieka, ploskačky alkoholu na výrony, žuvačky a kazety. Druhoradé prvky sme nahádzali do niekoľko sto vriec, vrecúšok, batohov, okolo krku zavesili lyžiarky a pod pazuchu dali lyže. Štyridsať dravcov šlo dobyť veľhory.

Cestou sme sa v autobuse presádzali ako klíčky v parenisku a snažili sme sa uzmierniť s chalanmi. Tí sa strčili pod sedadlá a vyrevúvali neslušné pesničky. V chate ignorantsky obsadili samostatné poschodie a nedbali na naše ponuky. Kapitulovali sme. Žena sa ponúka len raz. Napokon sme našu konverzáciu obmedzili na minimum. K objektom dievčenských sŕdc sme poslali párkrát dvojčlennú brigádu kontrarozvedky, či predsa... Ale kdeže. Chalani sa zaťali a vynechali nás z nočných výtržností.

V jedálni pripomínajúcej staničnú čakáreň sa spolužiaci začali vnucovať. Či by sa náhodou, skutočne náhodou, nenašlo čosi nazvyš pre ich jemné slonie žalúdky. Hodili sme im obhryzené kosti a čuduj sa, boli vďační. Slastne chrochtali a mľaskali.

Ak je raz človek normálny - ráno spí. Prinajmenšom do deviatej. Ale naša učiteľka telesného pohybu búchala a kopala do dverí už pred siedmou! Skrývali sme sa do spŕch, za závesy a do skriň. Cvičiť s úsmevom a plní radosti dokázali len vari hrdinovia - budovatelia socializmu. Naveľa však učka donútila spachtošov prešibanými sľubmi k trápnej gymnastike. Potom nás zahrialo teplo praženice a hajde na svah. Tretie družstvo, družstvo bambusových kĺbov a tuhých svalov poskytovalo príjemné komediálne vystúpenie. Osobne som bola zaangažovaná réžiou týchto skečov. Náhle nevoľnosti, výrony, zlomené kostrče, povykrúcané kolená. Všetko preto, aby nám sneh dal pokoj a mohli sme na chate hrať sedmu a písať frajerom. Nie vždy sme uspeli. Diplomaciou sme dosiahli aspoň odopnutie lyží a spúšťanie sa dolu kopcom na igelite. Mierne sme si otláčili zadky a chodili často močiť.

Šéfaci, družstvo šampiónov, sa predvádzali, hvízdali, svišťali a vyvaľovali sa chytajúc bronz. Značne sa ostatným protivili. Neváhali sme sa im pliesť do dráhy, dráždiť poznámkami typu: „Na tomto bubne sa vykydneš! Viazanie po starkej ti už doslúžilo! Aj tak ideš po tráve!“ a iné. Tešili sme sa,

keď namakaným ušla kotva, steperili sa z vleku, či inak si ublížili na profesionalite.

Po večeroch boli kolektívne pseudodiskotéky a výchovné pásma. Výchovné pásma zneli: Družstvo baví družstvo. No my sme odmietli robiť program, stiahli chvosty a čistili si nechty. Húfne sme sa sťahovali na televíziu a kašľali na profky. Výsledok bol, že na výcviku nás riadne popreháňali, respektíve uštváli k poslušnosti. Raz sme hrdo sme riskovali známky zo správania, keď sme sa vyzbrojili taškami a podvečer ušli do dediny. Dobrú hodinu sme sa s kamarátkou ponevierali v potravinách, zisťujúc hodnotu vín, koňakov a jablčného muštu. Chalani obiehali okolo ako zúriví čmeliaci, s tým istým zámerom. Hlupáci. Mysleli si, že ich bonzneme. Slinky a žilky sa nám zbiehali na alkohol. Naveľa sme sa odtiaľ vysúkali so skromným úlovkom.

Spolužiačky nás s radosťou vítali. Základné promile sme mali teda už pred diskotékou. Aj chlapci. Potom to išlo bleskovo. Lepáky, dupáky, hrk fľaša, čľup dva glgy, vrieskajúci metal. Konečne si zopár chalanov vylepilo. Zuby nepadali. S tvrdým pohľadom sadistiek sme sa prizerali zápasníkom. Veď sa bili o lásku, sympatie, bozky, ktoré sme im chceli zveriť. Treskot prerušil pád. Veľký Jožo sa sklátil na zem. Chvíľu sa tam zmietať a vyplazoval jazyk. Zvyšok triezvejších ho schmatol a vytiahol do sprchy. Jožo sa tam usadil na celú noc. Upchal odtok a zaspal. Ráno sa zobudil premenený na tuleňa a klial.

Čomu sme sa nevyhli boli večierky. Nemyslím bujaré skackanie, vyhadzovanie pohárov a strhávanie obrazov. Myslím onú hodinu okolo desiatej večer, keď bolo nutné stiahnuť si paplón na hlavu, dusiť pod ním čokoládu a tváriť sa ako šípkové Ruženky krížené s medveďom v zimnom spánku. A my ako obvykle sme sa počas pyžamového sedenia vo vedľajšej izbe venovali konským dostihom a roztápaniu voskov. Nakoniec prišli cigarety a súťaž o prvenstvo v rýchlosti fajčenia. Vo chvíli keď som pocítila, že rodia sa bunky v mojom organizme sú tabakoidné, vrátila sa služba. Chalani - Broďas a Vico zastali vo dverách s neurčitým výrazom. Náš dym sa miešal s ich pivných dychom. Skvele sme sa dopíňali. Zrúkli čau, aby bolo ticho. Dve mátožné postavy sa zaknísali, aby si dievčatá všimli ich nadmerné tričká a spodky po dedovi. Zajastrili sme psinu, keď náhle zrúkli: „Beva, Beáta a Bandrea na izbu!“ Rozkaz bol jasný. Len načo tam to „B“?

S priškrtenými a ustráchanými pľúcami sme sa vrátili do izby. Okamžite sme sa však odviazali, zistiť, že na vypínači visia moje ružové gaťky. Jedine to ich muselo rozrušiť, že nás vyhnali z dostihov.

Na druhý deň sme sa k nohavičkám nevracali, majúc iné obtiaže. Karneval. Darmo sme vysvetľovali, nie sme my deti z materskej školy, ale gymnaziálni učitelia! Argumenty nula bodov. Malo to však dve výhody. Videli sme lekára s natiahnutou pančuchou na ksichte ako zosobňoval E.T.,

dvojnásobného vraha Edwarda Škubieru a dobrého uja včelára. Skompromitoval sa a musel predpísať väčšie množstvo spánku. Veď o pár dní sme zasnežené radovánky mali i tak opustiť.

Nočné hodiny pred odchodom domov z lyžiarskeho výcviku sme naplnili vodou, smútkom a pokrivenými otváračmi fliaš a čakaním. Zamkli sme komnatu (izba číslo 11 východne od svahu) a štrnásť dievčat otvorilo svoje duše. Ako špagety sme sa naskladali do postele, na radiátor a pod umývadlo. Kecali sme, vzdychali a v myšlienkach ľúbili spolužiakov dokopy. Svitane prišlo zaraz bez akejkoľvek prípravy. Polospiace nás obľialo dôrazné klopkanie na dvere. Mihnutím výstražného zvuku sme stáli v pozore, chvejúc sa pred telocvikárkou. Jediný únik - balkón. Vyplašené sme sa šmykali na snehu, bosky v 15° pod nulou a utekali do vlastných postelí. Prirodzene sme prechladli a zopár dní si odpočinuli doma. Verili sme, že aspoň kúštik budeme vagabundom z triedy chybať.

Avšak polyžovačkové dozvuky chlapcov nezmiatli. Opustili nás, zahľbiac sa opäť do pívnych popoludní. Z toho sme usúdili, že na nami ponúkané partnerské vzťahy, sú ešte primladí!

35 STATOČNÝCH, ALEBO LIST ZO ŠKOLSKÉHO BOJISKA

Ako prvý to vedel najlepšie informovaný človek na svete - školník. Ako druhý, profesorský zbor. Kým sa vznášali v oblakoch, riaditeľ to stačil roztrúbiť na ministerstve školstva, čím si vyslúžil povest' nehanebného optimistu. Pretože skutočne neviem akým zázrakom o družobné styky s naším obstarožným gymnázium prejavilo záujem jedno anglické lýceum. Fakt, že išlo o provinčné mestečko s lýceom s pochybnou úrovňou, nikoho nezaujímal. Rozbehli sa veľkolepé prípravy. Vtedy riaditeľ'a prepadla (možno dokonca v noci) myšlienka, s ktorou prihrmel do našej triedy. Vraj, či sa nájde niekto, kto bude schopný študentským pohľadom opísať život gymnázia! Samo o sebe nás, študentov označených ako nadpriemerných, táto otázka do krvi urazila. Pretože o genialite schopností v akomkoľvek smere sa po celej škole šíрили legendy a po čase sme sa stali postrachom učiteľov, ktorí v nedávnej minulosti prekonali srdcové záchvaty. Priznávam, že genialita sa vylučovala v tých prípadoch, ak jedinci ani po sedemnástich rokoch života neovládali pravopis. Napokon bol odhlasovaný útok na mňa ako hlavnej spisovačky veľkolepého prejavu, neskôr odoslaného k našim už dôverným priateľom do Veľkej Británie. Nuž začala som asi takto:

Vážení! (Pôvodne som uvažovala o oslovení „Naši najdrahší,“ alebo „Nazdar Briti,“ avšak načo zbytočne plytvať s citmi, veď ktovie, či vôbec stoja zato.) Najprv vás chceme ubezpečiť, že ste si vybrali správne. Naša škola

stoí, chvalabohu, na pevných kamenných základoch a tehly sú povojnové, čiže nehrozí vám žiaden úraz. Stoí už pekných pár rokov. (To preto, aby vedeli, že sa neučíme v dákej chatrči s bambusovou krytinou.) Pre vás, ktorí očakávate výťah, čakáte nadarmo. Nepríde, lebo nie je. Ale máme tu zopár šikovných chalanískov, ktorí vás vynesú osobne až na druhé poschodie. Toľko k základným orientačným bodom. (Pripojili sme aj plánik, nakreslený odbornou rukou dnes už akademického maliara, na ktorom sa vynímali veľké šípky k toaletám.)

Teraz je jeseň. Aj u vás, lenže my máme inú. Väčšina študentov je už preventívne chorá, blížia sa zemiakové brigády. Veríme, že poznáte zemiaky, ale netušíte o úbohých podmienkach, ktoré na nás číhajú. Za pár korún sa budeme lopotiť zabahnení, páchnuci a duševne ubití. Pred študentom bude posmešne skákať traktor a vyorávať balvany, medzi ktorými sú tajomne ukryté zemiaky. Nám neostane nič iné ako sa hrabať v zemi, i keď rodnej, celých osem hodín. My totiž máme len malý kapitalizmus, a preto sme nútení takto konať. O tom, ako nám unikajú drahocenné poznatky z vedy a techniky počas zemiakovej dovolenky, taktne pomlčíme. Je nám úprimne ľúto profesorov a profesoriek, ktorí sa musia učiť osamote v chatkách, kde sme ubytovaní! Medzi nami, vôbec im to neuškodí. (O tom, že si pomáhajú liehovinami a tuhým tabakom som sa radšej v liste nezmienila.) Po večeroch, a najmä po večierke, býva však veselo. Vy tomu hovoríte kultúrny program. Pre našinca je to konečne čas, uskutočniť výpravu do najbližšej asi päť kilometrov vzdialenej reštaurácie - čiže krčmy a zúčastniť sa niektorej z domorodých bitiek. Ako pozadie slúži videodiskotéka, tento pojem poznáme už aj my! V skutočnosti je uprostred miestnosti postavený stôl, na ňom farebný televízor ruskej výroby a okolo neho sa tancuje. A neskôr sa bije. Nebojte sa, nie je to nič vážne, iba si zopár ľudí dá po papuli, aby reč nestála. Zvyčajne sa zápasenie vo voľnom, ba až najvoľnejšom štýle končí záverečnou fľašou borovičky. (Samozrejme, že Angličania ani nesnívajú o slovenskom národnom nápoji, preto sme si dovolili mimo programu zasiať vzorku. Ako sa ukázalo, iba ona zachránila meno našej školy.) Zvyšok noci trávim v náručíach druhého pohlavia. (Toto im hádam bude jasné, nie? Trochu som to síce zveličila, ale nech vedia, že ani sexuálnej revolúcie sa veru nezľakneme.) Milí naši, určite netrpezlivo čakáte na riadky o výučbe. Pravdupovediac, výučba je pre nás, menovite pre našu III.B iba trávením voľného času, pretože sa statočne držíme hesla: „Čo sa môžeš nenaučiť dnes, nenaučíš sa ani zajtra, ale až pred písomnými skúškami.“ Nie je to správne? Čudný na celej veci je len postoj pedagógov. Predstavte si, nie neuveríte, to je vylúčené. No, ešte raz, skúste si predstaviť, že ráno, keď sa mozog ešte neprebral zo spánku, príde matematikárka a pustí na vás - nie psov, ale akési čísla. To je ozaj vrchol, najmä ak ste si pod lavicou práve rozčítali športové spravodajstvo, alebo

poslednú kapitolu kriminálneho románu a chystáte sa odhaliť vraha! Potom chcú od vás domáce úlohy, prepáčte, ale čo sme na základnej škole? No a nakoniec začne skúšať. Pani matematikárka je však veľmi prefíkaná žena, oceľovým pohľadom vrta do vás, kým sa neukážete buď ako totálny hlupák, alebo čosi viete. Nie, matematické hodiny neobľubujeme. Väčšia zábava býva azda na dejepise. Aspoň pre našu triednu profesorku. Už od dverí kričí: „Vytiahnuť papiere, písomka!“ Úľak, zdesenie a krutá realita. Posledné lavice sú vo výhode, odpíšu. Ostatní sú odpísaní. Prv než dokážeme od strachu držať v ruke pero, máme minútu telocviku. To je bomba, čo? „Vstať, tri razy sa nadýchnuť a vydýchnuť a začnite, pätnásť minút.“ Úprimne si priznajme, že ani dychové cvičenia nepomôžu, ak ste knihu videli niekedy na začiatku školského roku pri preberaní učebníc a dnes je štrnásteho decembra. Oddýchame si azda na biológii. Najmä ak máme šťastie a to si píšete, že máme. Mrož Janko, ako ho voláme, patrí medzi občanov, ktorí nevyhľadávajú so študentmi konflikty, naopak sú prívetiví, jednoducho kamarátsky. Prvých desať minút pohovoríme o rodinných udalostiach, o tom, že najnovšie kúpené auto je zasa v oprave a že dcéra má ďalšieho snúbenca. Mroža Janka vždy potešíme, že mohol by byť rád, že jeho kuriatko - pätnásťročný syn ešte neprepadol drogám, ale iba chorobnému záujmu o box. Potom sa venujeme individuálnej výuke. Inak, akože sledujeme jeden z najstarších školských filmov o druhoch obilia, prípadne o nebezpečenstve chemických postrekov. Vždy nám dobre padne na chvíľu vypnúť, lebo o chvíľu je slovenčina. (To je náš spisovný jazyk, nespisovne komunikujeme až po zvonení.) Nadchádzajúcich štyridsaťpäť minút sme ticho ako pena, vybratí jedinci sa podrobia skúšobnému výsluchu. (Vždy sa vopred dohodovoríme a veríme, že vážny a filozofický rozbor básne dákeho začiatočníka nás v pokoji obide.) Inak slovenčinu máme radi, pretože dáma, ktorá okolo seba šíri hrôzu, je asi jediná, ktorú uznávame.

A to sme na konci. Ostatné predmety majú síce tiež svoj význam, lenže pre III. B - intelektuálnu spoločnosť, čoraz menší. Radi si s vami vymeníme názory na otázky: „Zabíja ľudstvo alkohol alebo sex? Je tma nevyhnutná? Kto bol na svete skôr, muž či žena?“ Preto vás srdečne u nás privítame, nech sa ukáže, či ste civilizovaní. (Ten záver je síce ostrý, ale nech si nemyslia, že sa bojíme.)

Keď list v anglickom preklade odišiel, vypukol obrovský škandál. Riaditeľ sa obával medzinárodného súdneho procesu a nás označil ako nevďačnú a bezočivú háved'. Angličania našťastie ukázali svoju prezieravosť a dokonca ocenili pedagogický vplyv na názorový rast mladého človeka. Nepochopili iba, ako je možné, že toľko vieme, keď takmer neštudujeme. Myslia si o nás, že sme statočné a odvážne deti. My vieme svoje, vari im len nebudeme vypisovať ako drieme, sedíme denne nad knihami zopäť hodín a máme krvou podliate oči! To si necháme pre seba.

FISTULOVÁ TÓNINA

S tredo, strigy celkom ujdú. Vyučko uzavrie vidina cigaretového popoludnia. Školník výhražné zamáva metlou a my sa vzdialíme. Dobré obyčaje nás, tretiakov, vie prehlušiť len fistulový hlas nemčínárky. „Hoó, deťúrence, nezabudli ste, úfam! (vždy hovorí úfam, znie to priam zúfalo). Dnes je krásny koncert.“ Pri slove koncert vynechá „c“ a vypučí brucho. Asi od nadšenia. To je znamenie, že opäť nastáva čas zveľadiť naše barbarské duše a tváre zhýralcov. Výhovrný koncert nie je nič iné, ako keď vás povinne naženú umyť si nohy a presviedčajú vás, že hygiena je zdravá. Zabudnú však predstaviť interpreta, žáner hudby, a tak všetky melódie považujete za džezové improvizácie kmeňa Hubala. Vo vyhradených priestoroch si sadnete presne tak, aby na vás profesorka najmenej videla a vy najmenej počuli. S nevinným úsmevom zopnete ruky do lona a vyčkáвате. Prvé tóny. Mira zahučí: „Nemali sme chodiť na ten cibulový šalát, stále grgám.“ Nemčínárke sa zdvihnú lokne na hlave a nos sa jej zošúverí do trubice na potápanie. Zatiaľ chalani vyťahujú sex-test a zvyšky desiatej. Robo sa veľkopanský vyzuje, zroluje si ponožky. Rád si vetrá chodidlá, v škole je to bežné, že na radiátore visí i jeho tielko. Dodržiava teóriu maximálneho uvoľnenia. Prináša mu ho hudba. Práve ma kopne Milan a naznačí, že ten žúr platí. Viem, že platí, kopnem ho aj ja a vystrčím päšť. Angela trpí. Škríka jej v žalúdku. Hlasno. Pekne dopĺňa klavírny recitál. Medzitým mi otvorí tašku a nájde pozostatky múčnika. Vrchol príspevku do hudobných minút len príde. Mirko s vydutými lícami a najväčším počtom fúzov dá pokyn: „S tými vrecúškami hlasnejšie, hlasnejšie.“ Naraz šušťíme, mliagame papiere, vrecká trieme o dlážku, zubami šklbeme prilepené žuvačky na zošitoch. Ak niektorý z prezieravcov

má cukríky, niet sa čoho obávať. Spravidlivo kolujú z ruky do ruky, mne sa dostane jeden z najob- lapkanejších a najroztopenejších. Cukrík s miernou chuťou potu a špiny musíme doslova hrýzť, kmásať, aby sme podporili hurhaj. V zápale si stačíme všimnúť, že je prestávka. Ako na povel sa vyrútime do bufetu. Profesorka však schmatne najpomalšieho a vnúti sa mu do pozornosti. Opovážlivo nadhodí hlbokú prapodstatu symfónie. Obeť chvíľku uvažuje, potom zmraští čelo a úporné vrásky vyjadria tú hĺbku symfónie. Medzitým ostatní stihnú revolučne obsadiť bufet, vymámiť od čašníka, čo sa len dá, samozrejme na účet našej premilovanej školy. Obeť profesorky sa vyslobodí jednoducho. Povie učke, že musí ísť hneď teraz kloktat' na WC, lebo má celkom zapálené hrdlo. Demonštratívne vyplazí jazyk a cibulový závan ukončí hudobnú besedu. Druhá polovička koncertu prebieha zúrívo. Hudobníci sa snažia nezaniknúť v reve hľadiska. Bez zábran si robíme úlohy z matiky, sľubujeme si lásku, netrpezliví fajčiari hrozia zápalkami, Maja si po jednom naťahuje vlasy, pretože ju mater ošklbala na ježka, veriac že podporí dĺžku vlasov. Tlupa prívržencov punkrocku vášnivo polemizuje s predvádzaným hudobným odvarom. Fero, čo ho baby nežne oslovujú hlísta, spí aj s prstami v ušiach. Vtom sa ale nečakane ozve usporiadateľ. „Ďakujeme vám za milú pozornosť, dovidenia.“ Jastrabím okom zistí, že nemá za čo. Fistulovka profky zaľahne až v pečeni: „Aj my, aj my, aj ja.“ Nastala historická chvíľa. Rýchlo ujsť, kým nespustí na nás príval výčítiek a slín (má riadny dolet, Žaneta si minule roztvorila pred ňou dáždňik). Bežíme ako o život. Vidinu cigaretového popoludnia stačíme ešte naplniť.

HROZBA DOSPELOSTI

December pripomínal skôr opuchnutý október. Slnko vďačne pražilo, darmo sme si nahovárali ilúziu Vianoc. A s ňou údaľosti, ktorými dáme svetu najavo, že sme neohroziteľne dospeli. Chystali sme totiž stužkovú slávnosť. V normálnej reči to znamená, že nám triedna profka pripne zelenú stužku a křčovito zaželá veľa zdaru k maturite. Toto gesto sa však neobíde bez riadneho chaosu, večierka, rodičov a alkoholu. Ako gymnaziálni mazáci sme teda z otcovských peňaženiek vylákali päť stovák na rozličné výdavky. A tešili sme sa, že to poriadne roztočíme. Aj sme roztočili.

V zadných laviciach vznikali kozmetické krúžky, skupiny redukčnej diéty (sedemdesiat percent spolužiakov trpelo obezitou) a podskupiny organizátorov. Tí boli najväčšmi vyťažení - úbožiaci! Veď stvoriť oznámenie, ktoré bude neprekonateľne originálne, so správou, že chvala-bohu končíme (školu), nebola maličkosť. Napokon to oznámenie vyzeralo dosť biedne. Na obálke sa ťahali za vlasy dve bezpohlavné osoby po prekonaní reumy (prepáč, Mimi, dnes si architektka, ale vtedy?!) a motto by sa dalo preložiť jednoslovne: „Vpred!“ Ale najhoršie len príde. Do oznámení sa zvyčajne prefíkane lepí podobizeň odošielateľa. Preto Soňa zohnala akéhosi známeho a podozrivo lacného fotografa. Ženy chceli byť pôsobivé a minuli kilogramy rúžov, a muži si nechali narásť fúziská. Ako sa ukázalo fotografie boli fascinujúce. Na bledých tvárach sa zračilo šialenstvo, údes a úpadok. Podobizne chalanov sme okamžite zaradili do skupiny recidivistov a narkomanov, zarastených až po uši, s otupeným depresívnym pohľadom. Neskôr však vysvitlo, že dotýčny fotograf je zamestnaný v márnici. S takým človekom sa dať dohromady mohlo napadnúť len Soňu! Svrne sme fotky roztrhali. Pravda, našlo sa zopár dobrákov, ktorí si fotografie nalepili do albumov, alebo podarovali starým rodičom. Predstužková hystéria sa stupňovala!

Začali sme s nácvičkom programu pre profesorské oko. Spočiatku nám to pripomínalo skôr hromadnú manifestáciu na podporu hladujúcich v Nigérii. Našťastie, zopár desiatok spolužiakov usúdilo, že užitočnejší budú v krčme a zmizli. Touto cestou im ďakujeme, že aspoň nezavadzali. Nacvičovali sme všetko a všade. Najmä na WC. Tam je superakustika. Niektorí sa hanbili, ale chalani ich stľkli a ihneď sa zaradili medzi popredné hviezdy programu. Najskôr sme sa pohádali na študentských scénkach. Keď deväťdesiatkilový mamľas chcel hrať zvodnú študentku a útla rapavá dievčina školníka - hromotíka. Presviedčaním o opaku sme premrhali kopu popoludní. Napokon sme

zrušili všetky scény a venovali sa výlučne spevu. Ziapali sme falošne, ale úprimne. Slová nevedel nikto, ale v tom reve naša neznalosť zanikala.

Medzitým sme chodili do školy a tvárili sa, že sa učíme. Samozrejme, naša prítomnosť na vyučovaní bola čisto formálna. Niekoľko opovrhnutiahodných jedincov sa však učilo. Ako trest sme im stanovili ZÁKAZ účasti na chystanom žúre, ktorý mal byť skrytou generálkou našej stužkovej. S vytrácajúcimi sa vedomosťami klesala aj naša morálka. Doma nás vítali po polnoci bez výčitiek a s láskavým pohľadom. Tieto odpustenia sme patrične zneužili. Vystrojili sme teda nezvyčajný večierok pre štyridsať osôb v dvojizbovom byte. Spolužiačka nahovorila rodičov, aby si išli od nej oddýchnuť na chatu, a tak miesto konania bola jasné.

Hlavným chodom bol vyprášaný syr. Nestál za veľa. Čo by ste aj chceli od storočného syra na storočnej masti. Alene bolo veľmi zle. Ostatní zatuchnutú chuť zaliali. Ale žúr sa vydaril. Opil sa, kto chcel a vládol, zbytok sa natriasal pri hučiacom magiči. Páriký obsadzovali kúpeľňu, balkón a špajzu. Traja chalani zaspali na rohožke pre psa. Ráno sme znudene dorazili do školy. Nič sme sa neučili, a tak na každej hodine padali zlé známky. Avšak ani táto mrzutosť nemohla pokaziť radosť z plánovaného popoludňajšieho nákupu našej tlupy. Hromadne sme vtrhli do obchodov po obleky a luxusné šaty. Dievčatá dali prednosť najprievitnejším, s dekoltom pre slona a chalani sa rozhodli pre obleky rovnakej farby. Vyzerali ako partia čašníkov, ale nám sa páčili. Veď sme ich tajne milovali. Niektoré i verejne.

Skutočnou pohromou bol deň, kedy matky svojich synov zavliekli k holičovi. Prejavili sme im úprimnú sústrasť. Mnohí prišli o metalistic- ké lokne, iní zasa o pokusné brady. Hodina stužkovej slávnosti konečne vypukla.

Zničení od aktívneho tréningu „zábavného“ programu a šialenstvom ovládaného profesorského zboru nevnímali sme atmosféru, v ktorej slzili najmä rodičia. Bolo nám to jedno. Prebrali sme sa až pri večeri v hoteli, ktorý nám za nehoráznú sumu sľuboval mimoriadne služby a zábavu. Vodou riedené „činžáno“ sa podobalo malinovke. Večera bola studená, obsah si nepamätám. Horeli len sviečky, takže s problémami sme si triafali do úst. Niekedy i susedových. Krčili sme sa pri stolíkoch oproti rozvážajúcim záchodom a šatniam a z revúcich reproduktorov tiekla nezmyselná náladová hudba. Nemiestne boli i želania dobrej chuti.

Vrcholom však bola izolácia od rodičov a profesorov. Prišli sme tak o pohľad na rozpačité a zhrozené tváre pedagógov, keď sa stoly všeobecne pokryli tvrdým a lacným alkoholom. Ved' nám jasne zakázali piť a toto bol náš žartík. Najväčšmi sme ich dojali spevom. Srdcervúce Gaudeamus igitur vzrušilo i pracovníčky na recepcii. Nevhodne sa opýtali, či niekomu nie je nevoľno. Potom sa už len tancovalo. Oči sa nám však zatvárali už pred dvanástou. Tváre veľkých štvrtákov nepoznačil vstup do dospelosti, ale psychická vyčerpanosť. Boli sme radi, že je to za nami.

O týždeň sme nabrali rovnováhu a dali sa do učiva. Blížili sme sa k maturite. A tentokrát dospelosť hrozila naozaj!

PIVNICA PRE SPOLUŽIAKOV (správa o IV. B)

Vjarnom období ma vždy pochytili nostalgia. Prehrňam sa v maturitných fotografiách a pred očami mi defiluje naša triedna banda IV. B. Tak som sa rozhodla preveriť si na vlastné uši, akými cestami sa vydalo známych tridsaťpäť osôb. Nakriatla som spolužiačku z lavice, ktorú sme vedno obrusovali štyri roky, aby sme zorganizovali stretnutie starnúcich gymnazistov. A aby sme sa vyhli zbytočnému sentimentu rozposlali sme lacnotou páchnuce korešpondenčné lístky s vyzývavým textom, z ktorého citujem: „Miesto činu je na Vysokej 44, zober si ladviňák, čiže teplý chránič na kríže, ide sa do pivnice.“ V osudný deň sme bezradne postávali pred ošumelou vinárňou a uhýbali návštevníkom a ich kľčom večného smädu, ktorí mali opovážlivé poznámky typu: „No, čo dievčence? Ideme na vec?“ Minúty sa míňali a my sme opustene krúžili po ulici a rozhodovali sa, že ak nik nepríde, dáme si aspoň dve borovičky a pôjdeme domov.

Tu sme však zdúpneli a zazreli spolužiačky. Po toľkom čase vyzerali dosť zachovano a neopotrebovane. Prekvapili nás úprimným originálnym zvolaním „Čaute, decká!“ Keďže sme čašníkovi navraveli, že isto prídu aj chlapci a bude mať dobrú tržbu, znepokojovali sme sa ďalšiu polhodinu, lebo mužov nebolo. Začalo poprčchať a sem-tam som vystrčila svoj klobúk aj s hlavou v očakávaní, či náhodou neprichádzajú tí oplani! A hľa, spoza rohu zazriem kreatúry, ktoré sa približne podobali na spolužiakov. Smiechu sa nezdržal nikto, keď sme zistili, že chlapík s bradou nie je horár, ale Fero a že vlasy až k zemi dotvárajú osobnosť

Johnyho. Udivil nás aj trávnik na hlave čerstvého otca Mira. Zvyšok spolužiakov dostatočne stučnel a zmužnel, čo svedčilo aj o ich unudenom výzore, za ktorým hanebne ukrývali radosť a slzy dojatia, že sme opäť pohromade.

Keď sme potom schádzali do pivnice, premkol ma pocit, že ideme do kobiek, kde mučili v stredoveku väzňov. Vyšší si poobtlkali hlavy a nižší sa sústredili na zápach, ktorý vychádzal z múrov. V hĺbke asi 70 metrov pod zemou sme zočili obrovský dubový stôl prestretý špinavým a trochu vlhkým obrusom. Baby sa prezieravo vrhli k biednemu otepľovačovi miestnosti - radiátoru, nakoľko v tom prišernom bunkri nebolo viac ako 10 stupňov. Prvé rozpaky zanikli v dohadovaní, koľko vínčiska a tvrdého načim objednať na zahriatie. Keď sme už pri tom zahrievaní, s Renátou sme sa nádejali, že niektorí slobodní občania mužského pohlavia nás predsa len zahrejú vlastným dychom. Aj keď páchnucim od fajčiva!

Spolužiačky zvyknuté na I. cenovú skupinu konečne prestali ohŕňať nos nad úrovňou lokálu a zvykali si na intímne osvetlenie, ktoré sálalo z úbohej žiarovky, voľne visiacej zo stropu. Najprv sa ujal slova mladoženáč a mladootec a na veľkú radosť spolusediacich hlasno vylíčil priebeh pôrodu svojej ženušky. Vzbudilo to všeobecnú veselosť (Miro demonštroval potiaže ženy neslušnými gestami). A hneď tu boli fotografie. S uspokojením môžem povedať, že ľudia správne pochopili výzvu z pozvánky. („Vítané sú svadobné fotografie, karty a iné hazardné hry.“) Celých päť minút sme sa rozplývali nad úchvatnými svokrami a detičkami, ktoré mali prevažne zatvorené oči, lebo ich fotografovali v spánku (jasné, že tie deti, veď kto by uspal svokru?). Pochválili sme potomkov a doberali fotrov, že je načase priviesť ďalších nezbedníkov na svet.

Vydaté ženy sa až na výnimky nedostavili, určite museli opatrovať svojich (a iných) ľúbezných mužov a robiť materské úlohy. Vzájomne sme sa teda informovali o sebe, kričiac krížom cez stôl a sledovali kto má viac vrások, urobených zápočtov a skúšok a iných ocenení, ktoré možno zbierať len na vysokých školách. Po chvíli už lietali z jedného konca na druhý cigarety, zapaľovače a napršanú omietku sme VYBERALI prstom z pohárov ako samozrejmosť. Čašník mal konečne úsmev na tvári i v peňaženke a úslužne dolieval. Po dvoch hodinách aktívneho pitia sme prišli na to, že Majo, Vlado, ba aj seriózny, uhladený Šaňo si VŽDY dajú radi do nosa a trepú ako počas školských liet nezmysly. Miestami sme síce zabraňovali bitke, keď si Majo s Ferom

dokazovali, ktorý z nich je prítlačlivejší. Vtedy nastúpila Andy s Paťou, aby ich milo presvedčili, že obaja sa im nikdy nepáčili. Asi pár sekúnd po desiatej sme sa však preľakli prerušiac brilantnú zábavu. Vodkou oparený Vlado zlostne a neústupčivo šmaril o dlážku pohár, obliat sa Eviným likérom a sám sa za trest dobrovoľne postavil do kúta. Asi si spomenul na krivdy utržené neľudskosťou pedagógov pri vysvedčeniach! Fyzicky zdatnejší a triezvejší ho vyviedli na vzduch a medzitým sa dievčatá pritúlili k exláskam a rozprávali si tíško do ucha. Túto idylku narušil spev zo zadnej časti, kde sme chalanom kontrovali sipiac: „A ja pijem, pijem, pijem len z plného pohára.“

Z falošného, no presvedčivého ziapania sme čoskoro prešli na profesorky, podrobiac ich vážnej kritike. Roman dodnes neodpustil matematikárke tú štvorku a vyhrážal sa, že jej raz POVIE SVOJE. Chalani zase vyčítali s tichou závišťou Rastovi, že vďaka mužnej mohutnosti a úžasnej blondätej „srsti“ aj vo vlasoch zmaturoval len preto, že profky na neho leteli. Túto nezvyčajne príjemnú náladu rozhodne zmaril čašník, ktorý vyhlásil záverečnú a nám, že máme vypadnúť. Smutne sme si pobrali vínové fľaše, niekoľko nezodpovedných odrodilcov zmizlo v trme-vrme a stádo v počte 15 ľudí spojené zámerom vymeniť vináreň sa vybralo mestom. Prirodzene, nočným. Držali sme sa za ruky, aby nikomu nenapadlo robiť výtržnosti. Svrne sme preto zastali iba na námestí pri VEČNOM ohni a soche partizána. Prirodzene nie kvôli nostalgii viažúcej sa k súťaži „Poznaj svoje mesto,“ do ktorej sme sa nepovinne museli zapájať celé štyri roky, zabezpečujúc tak nehynúcu slávu dejepisárke plniacej nami normu! A aby sme si rozmrazili ruky, Majo strčil do ohňa fľašu s vínom a dokazoval, že hneď tu máme z neho varené. Pokročilá nočná hodina nás prebrala a vliekli sme sa zahĺbení do dvojzmyselných rozhovorov. Žiaľ ľúbostné návrhy spolužiakov sme neopätovali a pod nejakou zámienkou sme im ušli. A tak sme sa na nich tešili!

II. časť

O nástrahách dospelosti

MOJE A NAŠE PROMÓCIE (posledné dejstvo)

Medzitým, ako som pokojne popíjala kávu a rátala ďalších sedemdesiat pieh, ktoré mi vyskákali na nose po intenzívnom slnení sa na kúpalisku, mama odhodlane plnila chladničku. Veľmi dôkladne sa pripravovala na moje promočné oslavy. Prebrala som sa, až kým nezačali vyzvárať vzdialení príbuzní a známi, ktorí nadšene oznamovali, že určite prídu. Polovicu z nich sme nevideli od pohrebov a svadiieb predchádzajúcej generácie a naozaj sme nemali v úmysle ich zvolávať. Tak sa pozvali sami. Mama horúčkovo nakupovala. Krídla piatich kureniec trčali z tašiek a päť kilogramov mäsa sa smutno kolísalo vo vrecku na stoličke. Chcela som zaujať ľahostajný postoj, ale mama mi povedala, že aspoň raz by som mohla zo svojho ignoranstva a nafúkanosti ustúpiť. Skutočne som ju nechcela sklamať a vrhla som sa do leštenia pohárov. Povyberala som z nich zoschnuté pavúky a sfúkla prach z políc. Počas nastávajúcich dní sme upotene pobežovali po byte a strkali knihy a časopisy pod gauče. Premýšľali sme, že zvesíme aj niektoré obrazy, aby sme získali priestor pre dvadsiatich ľudí, ktorí sa tu mienili zhromaždiť. S ťažkým srdcom som vytiahla z prasiatka v podobe vkladnej knižky zopár tisíc a skúpila alkohol I. triedy. Ostávali však aj iné povinnosti, ako generálka rozťahovacieho stola, ktorý sa asi desaťkrát zasekol, a jedna strana sa výhražne týčila do vzduchu. Vyzeral ako nevelmi vydarený čln, tak som si naň sadla, ale staré trámy ukrivdene zaprašťali. Zopár klincov zapichnutých do koberca som pozbierala pinzetou a drobné triesky ponechala ako štýlovú dekoráciu. V zhone, keď som prášila koberce, rátala mole, navštevovala butiky so zámerom kúpy šiat, som zabudla na tortu. Mama mi to v živote neodpustí! V poslednej chvíli som vyčarila z niekoľkých vajčiek celkom slušné cesto, až na takú drobnosť, že sa rozpadávalo. Ale riadne hustý čokoládový krém zachránil renomé našej kuchárskej brigády. Našťastie, prišiel strýko a v záchvate pomáhaní sa posilňoval čerstvo vypraženými fašírkami, chystanými až na oslavu. A výdatne. Keď už všetko zjedol, mama zabudla na starý hnev a sústredila zlosť na neho. Krstná mama neváhala a niekoľkými vetami v írečitom stredoslovenskom nárečí uzemnila hysterikov. V promočný deň sme vstali skôr, ako sa rozvidnilo a v obrovitom hrnci, vypožičanom z miestnej jedálne pre dôchodcov, sme varili polievku a ryžu. Polievka pripomínala tuhý vývar pre chorých, ktorí prekonali zápal pľúc a teraz sa zotavujú, ledva sa dala naberať lyžicou. Ryža

napodiv neprihorela. O deviatej som usúdila, že by sa patrilo ísť a vzala som zvyšky sebavedomia, po predchádzajúcich neúspechoch toho nebolo veľa, a natiahla si šaty. Tety ma ihneď odsúdili, že sa hodím skôr do baru a že nech si dám niečo slušné. Nič slušnejšie som však nenašla a s výrazným dekoltom som bola spokojná iba ja.

V aule sa už ponevierali nervózni spolužiaci a ich prvé manželky, deti výskali od šťastia. Rýchlo sme nacvičili dvojstup, aj keď nie všetci pochopili, že v dvojstupe sa nestojí po troch. Chalani pofajčievali na chodbe a dámy sledili po tovare, ktorý si obliekla ich kolegyňa. Napokon všeobecné veselie znásobila spolužiačka, ktorá mala svojho dvojmesačného syna pričapeného na hrudi (spal) a dúfala, že do jedenástej vydrží bez revu a nebude musieť obrad rušiť dojením na pódiu. Konečne sme vyrazili. Pri mne skackal chlapisko na barlách, zlomený členok sa mu ledabolo knísal vo vzduchu a pripomínal chromého bociana. S tými drevami robil také skoky, že som za ním bežala a pretrhla slávnostný pochod. V aule bolo tisíc kvetov a niekoľko sto ľudí a tri desiatky stupňov Celzia. Na chvíľu ma predsa len zamrazilo pri sentimentálnej spomienke na časy môjho bojovného študovania a zmohla som sa na tvár, hodnú posmrtnej masky. Lícne svaly mi dojatím zmeraveli a pre istotu som len otvorila ústa, akoby som čakala na lyžičku kvapiek proti kašľu. S námahou som ústnu dutinu zavrela, až keď sme sa vyštverali na javisko. Drvivá väčšina spolužiakov s napätím počúvala fanfáry a mne neušlo, že menší občan v talári nesúci diplomy mal obuté lekárske biele sandále a ružové ponožky. Verila som, že to neunikne ani kolegovi, ale ten sa iba hnusne pretvaroval. Rečníka nebolo vôbec počuť, iba divne chrapčal niečo o hrejivej budúcnosti a dákej nádeji. Neviem, či mal na mysli svoje a či naše nádeje. A vôbec, čo ho do toho? Potom otec v rokoch, študujúci diaľkovo, takmer zhltnúť mikrofón, keď ďakoval príslušníkom vysokej školy za „cenné vedomosti“. Na záver už len sipel a ukláňal sa. Pri preberaní diplomu som sa opäť nezaprela a čosi poplietla. Výbojný som schmatla dokument, kývla som hlavou obecenstvu, búrlivo tleskajúcemu a spravila menšiu skratku tak, že som obišla predpísané schody a s hanbou sa zaradila do davu kolegov. Iní na pódiu zotrúvali aj tri minúty (pravdepodobne čakali, kým spadne a vytiahne sa opona ako v divadle). Náladu mi po chvíli zlepšil kamarát, ktorý sa vyštveral na poschodie a rozvinul menší transparent, na ktorom skromne napísal VIVAT EVA. Neušiel bystrým objektívom fotografov a hoci nemal sviatok on, ale ja, stal sa terčom. Naveľa odišiel senát a my sme

sa ponáhľali v ústrety kyticiam. Statočne pooblizovaná a perami najrôznejších farieb a vôní som sa v náručí rodiny ocitla pred budovou a podrobila sa násiliu. Skupinovému fotografovaniu! Mám naozaj radšej intímnejšie kúty ako ulice pod dohľadom verejnosti.

Doma sa konečne zhŕkli hostia a začalo sa jesť a piť. Spamätala som sa až popoludní, keď s ováciami vtrhli mladí priatelia. Susedov sme rušili do polnoci, pretože priateľ robil diskdžokeja a miešal revúce rádio s pochybnými nahrávkami kazietsk. Vytrasení, ale šťastní sme umývali riad do štvrtej nadržanom. V spánku som sa však stále vracala k jednej otázke. Ako je možné, že mi blahoželali známi, keď na oznámení som predvídavo vynechala presný dátum tejto udalosti?

PRE MANŽELSTVO AKO STVORENÁ

Za posledných dvadsaťštyri rokov, čo sa potíkam po svete zvanom východná Európa (na väčšie vzdialenosti zatiaľ nemám), došla som k absurdnému záveru - NIKDY NEBUDEM ideálnou gazdinou, kuchárkou, slúžkou. A teda sa nezaradím do ženského frontu otrokýň. Ani sa nedostanem do vrcholového športu všumelecov domácich prác. Vôbec ma to nemrzí, ani nevzrušuje. Čiže ak sa niekedy v priebehu desaťročí vydám, nebudem si nič vyčítať, že som mužov klamala a lákala na každodenné teplé večere. Prirodzene rozvoj mojich ženských daností má na starosti rodič číslo jedna - matka. Za normálnych okolností pravdaže. Ale moja mama by potom nesmela nosiť v hlave inžinierske siete, mosty, podvaly a pod pazuchu knihy. Ja by som potom nesmela nosiť v hlave šibnuté ilúzie, mužov, básničky a knihy. U nás však normálne okolnosti nenastanú. Našťastie. Inak by som už mala panický strach z každého lízanca na okne, prilepených žuvačiek na koberci, kávových flakov na kuchynskom dreze. A tešila sa z nepoškvrneného linolea a bleskov vylešteného nábytku. Dávam ale prednosť iným radostiam. Patrím do druhu tvorov obklopených priateľským neporiadkom. Pracovné potreby miešam na miernom ohni s odevnými zvyškami (zvrškami). Rovná sa - skvelé všeličo vždy poruke. No nie je to utópia, prekladať a zakladať ceruzky, poháre, karamelky, alpu a čiapku do kúpeľa, keď podchvíľou sú žiaduce? Siahnem do kopiska zhmotnených nápadov človeka a vytiahnem rýchlolepido namiesto rožkov na fotografie. Občas sa mi šťastie smeje rovno na prsty a nájdem aj cestovný poriadok (platný minulý rok). Napokon som proti chorobnému skladaniu košiel a šiat. Veď nie je nič poburujúcejšie, ako šaty pedantne večer zložiť a ráno ich pchať pod žehličku! Dám všetky tri ruky do ohňa, že sa iba zbytočne napálite a rukávy budú i tak pokrkvané. Žehličku, tú naničhodnicu, uznávam iba v prípadoch vreckoviek a obrusov.

S upratovaním som sa nikdy nekamarátila. Keď som sa prvýkrát ako päťročná nadýchala prachu z vrecka vysávača, dostala som zápal očí, nosa a bolenie brucha. Brucho som takticky pridala. Dnes však môžem prehlásiť (aj sa pod to podpíšem), že úkony skrášľujúce naše príbytky uberajú žene na sebedomí a kráse. Plazenie sa po dlážke možno porovnávať s vojenským výcvikom, škrabkanie zaschnutej farby, medu, omáčky s rozmarňými chvíľami galejníkov a gymnastiku trieskania do kobercov s hasičským zborom v akcii. Som presvedčená, že takéto duchom pusté činnosti si žena nezaslúži.

Neviem či muž, ale žena nie. Iba ak sa vydala za vysávač, handru s vodou, ryžovú kefu a prasknutý vodovod. No musím sa k niečomu priznať. Dakedy sa vo mne nakopí až priveľa sklúčujúcej energie. Vtedy sa rútim do priepasti smrti a smetím, ofukujem rodinné klenoty na policiach, zápasím s kachličkami a vyhadzujem haraburdy. Moja matka má vtedy obavy. Nie o moje psychické rozpoloženie, ale o roky ukladané a schovávané poklady. Podľa mňa sú to sprostosti, úlomky, nepoužiteľné odpadky. Vynášam ich v náručí do kontajnera a radujem sa z ich množstva. Mamu prezieravo zamknem do kuchyne, alebo vystrnadím na návštevu. Raz som jej v pracovnom oduševnení vyhodila preukaz zlepšovateľa, papier s adresami spolužiakov, potvrdenku z čistiarne a niekoľko párov obстоjných topánok. Na MŇA sa však nenahnevá. Riskuje len jedno. Že sa zatnem, budem čušať viac ako dvadsať minút a nebude sa mať s kým vadiť. Napokon ten spôsob rozptýlenia obľubujem i ja, ale pocit sebaobetovania sa na upratovacie ciele mi časom nedá si nezatrucovať. Veď keby som tie hnusné, pozlátané, rozbité nemovitosti nevyrazila, došlo by ku kríze. Z nadbytku. Iba jedného sa obávam. Čo ak si mama zaumieni raz otvoriť starinárstvo, čo tam potom ponúkne?

Stane sa, že sa pred hromadou domácich prác pre pomocnice (viď rozpadajúci sa kapitalistický štýl rodiny) utečiem zaboriť oči do knihy. Nik ma od nej nedostane, až kým nepreslabikujem koniec, aj keby som mala dýchať špinu z predminulej jesene ešte týždeň. Podobný postoj tolerujem aj mame. Až taká egoistická nie som.

A ako inak nenávidím jar. Začne sa rozťahovať, natrča nos pehám, tisne sa do bytu, rozšklabuje svoje teplo, ľudí namaškrtí na nesmelú zeleň a od slnka si požičia zopár lúčov, aby rozhecovalo pudy. A ľudia ako stádo hlupákov sa škriabu von. Hneď však rýchlo dnu. Zistia, že topánky tlačia ako keď vám spadne na nohu metrák železa, že nohavice škodoradostne pukajú pri vdychu a výdychu, že jarná bunda sa rozpadá na akomkoľvek mieste dotyku. Hlavy vopchajú do peňaženiek a hurá na nákupy. I ja. S tým rozdielom, že sa tvárim zhnusene, cítim sa ako deravá ponožka poliata octom. Neznášam tie davové nálety do obchodov. Ľudia sa hrčia, hučia, fufnú a frkajú. Potia sa a nič si nekúpia. Aj ja vydávam pazvuky, keď sa domáham tovaru, ale všimne si ma najskôr potkan v kríku zajedajúci si kúsok salámy. Ale občas mám i kšeft. Nikdy dlho neotálam, ak vidím, že sveter nemá idiotskú farbu, je o pár čísiel väčší (fazóna sa prispôsobí), beriem ho. V duchu sa mi síce pri cenovke zaískri ako v observatóriu, ale nebedákam. Na rozdiel od mojej mamy. Dokáže presmútiť celé popoludnie nad gudžou peňazí, čo ju stáli šaty. Vtedy sa utiahnem do kútika izby (15 metrov

štvorcových), spokojne telefonujem a kŕmim suchármi vrabce. Za najhoršie, čo ma môže postihnúť v sérii nákupných zlôb, považujem kolektívnosť. Priateľky sa vám nalepia na chrbát s poznámkou: „S tebou som vtedy kúpila tie pekné slipy pre muža“ a začne sa štebotavá expanzia. Všetky vedia, čo chcú. Okrem mňa. Sarkasticky im pochválím výber a keď mi uveria, chvejem sa zlomyseľnosťou! Ťahajú ma ako psa zo strany na stranu a nútia ma vyjadriť sa. Niekedy sa mi podarí stratiť sa, ale keďže som výrazný typ, nepomôže mi ani maskérka. Žerú ma mrle, na jazyku mám pupáky, v hrdle roztvorený dáždňik. Zásadne sa takýchto kultúrno-tematických podujatí nezúčastňujem. Iba násilím. Inak som svojprávnna.

Keď varím, spomínam si na základy chémie z gymnázia. Oprášim poznatky a pokúsim sa vyhnúť jedovatým kombináciám. Napokon pri šírke repertoáru, ktorý pri varení obmieňam, sa nemám čoho báť. Čaj, praženica, puding, nakladané mäso, slepačia polievka, varené zemiaky. Ak mám dobrý deň, tak mi zemiaky neprihoria, iba sa vyparí voda, puding nemá hrče, ale je riedky ako voda. S varením ma dávno začala zoznamovať mama. Veľmi prefíkane ma nakriatla na pomoc pri čistení zeleniny a vaľkaní cesta. Tak som teda civela na potiacu sa, ochutnávajúcu, poskakujúcu, zamračenú (čiže sústredenú), fajčiacu, ufkajúcu osobu. Na tom nebolo nič zlé. Ale nechápala som načo ten zhon, točenie sa okolo osi rýchlosťou 100 za minútu, rozhadzovanie rukami a chytanie sa za hlavu. To je teda varenie? Ďakujem pekne za taký šport. Rozhodla som sa mame pomôcť, Čím som sa aktívne zapájala do hopkania, ťapkania, vyťahovania asi tridsiatky hrncov, šúchania si spánkov a zavadzania. Áno, zavádzala som. Nečudo. V kuchyni pre jednu osobu! Porazená som odtiahla z lekcie varenia. Odvtedy sa iba z predizby s obdivom prizierám. Ale keďže som majsterka improvizácie môžem vám zaručiť, že skôr či neskôr by som vykúzlila to, čo som videla, ale nikdy nevarila.

Keďže nášho príbytku sa málokedy dotkne mužská ruka opravára, prešli sme na sebestačnosť. Nie preto, že sme orientované na zábavy charakteru vodoinštalatérskych prác, ale preto, že opravári sa vám vykašľú na prasknutý radiátor skôr, ako o tom vedia. A tak chvíle s poistkami patria u nás medzi rozcvičky zručnosti, oddrapujúce sa okenné rámy s vypadávajúcimi kľučkami k prívetivým posedeniam na parapete, zachytávanie kúskov praskajúceho lustra k bežnej príprave artistov. S mamou sa priam bijeme, kto sa vyštvirá k záchodovej nádrži. Je to vzrušujúce. Stojíte na stole, stoličke, špičke nôh, rukou sa opierate o spráchnivelé drevené rámy a druhou šmátrate po kohútiku, plaváku a pavúkoch. Ak vyťahnem dajakú šnúru, mama výska v oča-

kávaní spustenia sa vodopádu do bytu. Iba raz sa stalo, že rúra spájajúca nádrž s misou praskla a príjemne osviežila koberce a suchú bielizeň.

Spomínaná oblasť ma priťahuje najviac z úkonov domácich. Asi preto, lebo je vždy pri reparovaní a látaní veselo. Cirkus s hltačmi mečov je úbohý plagiát ľudských výmyslov. Šťavu dodáva Konzervárenský podnik nadávok, takže tu si prídem na svoje. Využijem i príklady z kníh, hrôzostrašné závery takýchto úchylností (pomôž si sám) a poriadne mamu vyľakám. Tá sa mi odplatí dokonale simuláciou srdcových záchvatov. Vždy sa nasmejeme i naplačeme, ak to nakoniec predsa len nefunguje.

Nuž, verím že s takouto prípravou do manželstva nie som sama. Že je nás viac, dievčat modernej doby s klasickým odporom voči klasickej predstave o úlohe ženy - upratovačky. Keby sa však proti mne všetci muži spikli, aj tak s nimi vybabrem. Nie nadarmo si plním knižnicu titulmi Večera za päť minút, Keď opravár nechodí, Čo je s televíziou, Šijeme, hoblujeme, klincujeme.

NÁŠ CHARLIE

Zásadne sa nekamarátim s ľuďmi, ktorí ovládajú päť až osem cudzích jazkov, snívajú sa im širokouhlé filmy v portugalčine, japončine a v lepšom prípade v laoštine. A bez slovenských titulkov! Nekamarátim sa s nimi preto, lebo v živote nechodili do jazykových kurzov a zasmiali sa naposledy pred dvoma rokmi. Mám šťastie, že patríam k optimistickým babrákom, ktorých je chvalabohu na svete viac. Táto zvláštna odroda ľudí už v prvých septembrových dňoch zúfalo číta všetky oznamy o začiatkoch jazykových kurzov. A samozrejme, len čo padne, teda je po práci, beží sa zapísať do prvého jazykového kurzu, na ktorý natrafí. Ak má nadšenec smolu a iní ho predbehli, môže sa aj rozplakať. Pani, ktorá vyberá školné sa na neho ľútostivo zahľadí a jedno voľné miestočko mu predsa len nájde. Tak teda budúci jazykový adept horúčkovo zaplatí poplatok, ktorý sa čoraz viac blíži k celej mesačnej výplate a nevie sa dočkať dňa, keď to vypukne. Počas pracovnej doby nerobí nič iné, iba si zápalisto na toalete opakuje slovíčka a gramatiku, ktorú ako inak cez leto zabudol a večer stojí medzi prvými pri dverách, ktoré mu otvoria cestu k porozumeniu v celej Európe. Poznám však aj iné typy všeznalcov, ktorí sa domnievajú, že sú pokročilí a vôbec sa

nenamáhajú osviežiť si pamäť, pretože sa spoliehajú na osobný šarm a náhodu. Takíto sú práve v mojom krúžku. Zišlo sa nás presne dvanásť, ale traja po úvodných lekciami odpadli. Fyzicky aj psychicky. Jednoducho nezvládli poznanie, že kolegovia im nenašepkajú, pretože tiež nič nevedia, prípadne sa zahanbia v okamihu, keď učiteľ na nich prehovorí. A tak sme ostali deviat, hrejúci si v dlani mizernú kôpku anglických slovíčok a dúfajúci v ich zázračné naliatie z dlane do hlavy.

Na zdrape papiera, ktorý slúži ako potvrdenka o navštevovaní kurzu, nás zaujal iba jeden fakt. Vyučovať má rodený Angličan! Preto sa nečudujte, keď vám poviem, že sme na prvej lekcii pätnásť minút napäto zízali na dvere a čakali ako malé deti na čokoládový pudिंग. Ten sa však nepodával, pretože nám istá dáma v rokoch oznámila, že lektori zo zámoria ešte nedorazili a učiť nás zatiaľ bude našinec. S veľkou nevôľou sme zaregistrovali príchod akéhosi pomenšieho pána, vlečúceho so sebou obstarožný magnetofón a učebnice. Prísne si nás premeral a od každého žiadal dôverné informácie, akými sú meno a priezvisko. Potom prešiel k vypočúvaniu a usilovne si zapisoval úroveň vedomostí. Priznávam, že v mnohých prípadoch si nezapísal veru nič. Naveľa nám, zdeptaným a rozčúleným, pohrozil, že všetko „zažaluje“ zahraničnému učiteľovi, nech sa pripraví na najhoršie. Druhá hodina prebehla o čosi lepšie. Asi preto, že dotyčný pedagóg hovoril po anglicky rovnako zle ako my, a preto si krátil čas (za naše peniaze!) opakovaním základov gramatiky. Určite sa mu to vyplatilo. V nás však rástol pocit beznádeje a smútku. Prekvapenie sa objavilo až ďalší týždeň. Všetci sme znudene posedávali, poniektorí aj večerali desiati, ktorú im starostlivo zabalili manželky, zvyšok na nich lačno hľadel a moja kamarátka hrala sama so sebou „lodičky“. Podotýkam, že vždy prehrala. Do strnulej atmosféry sa zrazu otvorili dvere a k tabuli docupkalo, doskákalo, doknísalo sa bledé, chatrné a rozpačité dievčatko. Najprv zamávala načiernenými riasami, vopchala si padajúce odfarbené a mierne mastné vlasy do vrkoča a milo zašvitorila. Čo, to nikto nevedel, pretože dievčinka si v detstve pravdepodobne nacvičovala bruchovravu, teda rozprávanie cez brušnú dutinu a z úst sa jej nevydral ani hlások. Chvíľu zmätene stála a podľho čosi čmárať na tabuľu. Keď sa môj sused po ľavej strane konečne odvážne spýtal o čo ide, stonavým, neskôr smiechom prerývaným tónom objasnila, že k nám priletela rovno z Ameriky. Všetci deviat sme sa celých stodvadsať minút modlili, aby sa táto lesná žienka niekam vyparila. Značne znechutení sme dáme, ktorej jazykové stredisko patrí, dôrazne a dva razy zopakovali, že buď,

alebo! Ale už ďalšie stretnutie bolo jednoznačné. Nenáhľivo schádzajúc sa v miestnosti, šípiac čosi vo vzduchu, sme vedeli, že príde bomba! Ale aká. Najprv sme počuli hromové „Hallo!“, vzápätí na stoličku tresol ruksak, potom na vešiaku pristála bunda a na koniec sa leteckou rýchlosťou vyšvihol na lavicu chlapík. Rožiarene a bleskovou angličtinou vysypal, že sa volá Charlie, a kvôli nám opustil rodnú Kanadu. Medzitým si radostne šúchal ruky, nedočkavo zisťoval neznáme pojmy v texte, ktorý v náhlivosti skoro rozdzriapal, prihládza! si vlnité vlasiská a la hippies a krútil náušnicou. S pribúdajúcimi hodinami sa pre nás stal Charlie hodným obdivu. Prišli sme na to, že sa rád smeje, má herecké vlohy, že človeka na pokraji síl prinúti myslieť a svietí ako lampáš pri pikantných témach. Ženy získali v ňom vážnu motiváciu a príšerne si vždy namaľovali oči. Nechcem ohovárať ani mužskú časť kurzu, ale tí si nechali rásť dlhé vlasy a pod vianočný stromček si pýtali od rodín jednu zlatú náušnicu!

BUDEM SPISOVATEĽKA

Už svitá? No konečne. Do kuchyne som vpochodovala s výrazom človeka, ktorý sa v priebehu piatich sekúnd stal milionárom a rozbieha práve veľkolepý podnik. Mala som nato viac ako pádny dôvod. V noci som sa rozhodla, že budem spisovateľkou. Tento samozrejmý fakt, ktorý vzkĺčil zo sna, som prijala pokojne ako človek, ktorý dávno vie, že úspech je len premenená fantázia na skutočnosť. Zahryzla som do šunkového chleba a s lícami zdutými ako veverica som rodine rukou naznačila, že malicherné starosti o živobytie ich trápiť už nebudú. Celé hodiny som potom blúznila a premávala sa po byte ako divý pes. Už som videla tie zmluvy, päťstostranový rukopis, okrúhly mešec peňazí a nedočkavcov, ktorí sa len tak chvejú pri kúpe mojej slávnej knihy. Z pôjda som napokon zniesla písací stroj starého otca, na ktorom chýbali niektoré písmená a na pohyb valca by som si musela pozvať priateľa z kulturistického klubu, avšak moje predsavzatie bolo pevné. Dni bežali a celé okolie pociťovalo nástojčivé napätie, ktoré som zvyšovala záhadnými posunkami, vypliešťaním očí na niektoré zákutia bytu (na kôš na smeti, vodovodný odtok). Nikdy som nezabudla dodať: „Čo sa bojíte, už idem na vec!“ Ale na vec som nešla, hoci z toľkého očakávania som ostala nervózna aj ja. Keď sa rodina uzniesla, že

privedú psychiatra, za pomerne tučný obnos, aby mi prekontroloval hlavu a tep, rázne som sa zavrela do pracovne. Výkrikmi typu: „Á, ja stará žemľa, už to mám, aký pekný motív!“ alebo: „No jasné, ona sa nesmie zabiť,“ som naznačovala, že tvorím. Prirodzene, zatiaľ som len skrúšene ako mucha v čaji lapala dych a nič inteligentné mi nenapadlo. Odrazu som vystrelila z bytu a zvyšku domácnosti oznámila, že sa idem motivovať k starším a skúsenejším. Vďaka mojej skromnosti sa mi pošťastilo zákerne sa votrieť do priazne niekoľkých renomovaných autorov a autoriek. Pani Elza ma prijala s láskavosťou, akú prejavujeme ľuďom, ktorí buď žobrujú, alebo majú tuberkulózu. V každom prípade mi predviedla svoj tvorivý ošiaľ. Sedeli sme pri kávičke, keď náhle vstala, potriasajúc hlavou a následne celým trupom, odkiaľsi vyhrabala slušnú kôpku papierov, papierikov a iných zdrapov, o ktorých tvrdila, že sú serióznym podkladom nového románu. Vzápätí sa roztriasla ešte viac, a ladnými poskokmi sa blížila k magnetofónu. Kým som sa stačila preorientovať, celú izbu zaplavil akýsi zúfalý rev podľa pani Elzy nášho popredného operného speváka. Mne nebolo jasné, či som na popoludňajšom koncerte, alebo pri zrode bombastického diela. Pani Elza bola zrejme rokmi už nahluchlá, lebo akoby nič začala čosi spisovať a viac nestála o moju prítomnosť. Ticho som ušla, veriac, že sa od ďalšieho spisovateľa v poradí, naučím ako zhmotniť tvorivú silu. Otvoril mi postarší ujkó, v kockovanej baretke, kockovanej košeli a kockovaných mamuskách, ako my na vidieku hovoríme teplým plsteným papučiam. Všade bolo plno dymu, ako po požiari. Uprostred jednoizbového bytu bol len značne kývajúci sa stôl, dve stoličky a spací vak. Moja predstava o miliónoch, ktorými oplývajú ľudia pera sa rozplynula pri pohľade do vyprahnutých očí človeka, ktorému záleží len na jednom. Pravidelnom prísune dvanásťstupňového piva a troch škatuľkách cigariet na deň. Usmial sa na mňa žltými zubami a prv ako som sa od neho dačo dozvedela, poukazoval mi obsah papierového kufra. V ňom sa trblietali kamienky a balvany. Voľakedy bol geodetom! No túto kamennú vášeň zahodil kvôli kariére intelektuála. A videlo sa mi, že svoje pôvodné povolanie si cení viac ako spisovateľské, slávu mu nesúce. Mal šťastie, jeho knihy poznal každý druhý z našej ulice. Mierne sklamaná som odchádzala na tretiu adresu.

Manželský pár už desaťrocie prekvapoval svojimi škandalóznymi novelami, preto som priam slintala, keď prisľúbili, že ma prijmú. Našla som ich v luxusnej bratislavskej štvrti, kde smú prebývať len tí najbohatší. V hale ako svet stáli dve roztomilé mačičky z porcelánu a z jedálne ako honosne nazývajú podaktorí priestor konzumácie, vykúkal

všetkými smermi obrazisko mohutnej dámy. Neskôr som pochopila, že ide o rodinný klenot. Medzi ufkaním a ochkaním nad tým, aká som mladá a dokonale drzá, že sa chcem stať spisovateľkou, mi celkom ľudsky povedali rovno do očí! „Chcete byť úspešná? Píšte o sexe!“ Na moje rozpačité zakašľanie sa obaja rozrehotali a odporúčili mi niekoľko skvelých titulov o telesnej láske muža a ženy. O ich ďalšom tvorivom prístupe som už radšej nechcela ani počuť! Moje vnútro bolo ranené a duša krvácala. Tak to veru nie. Blížiac sa domov, som si vo výklade vyskúšala niekoľko tvárí spokojnosti, šťastia a odhodlania, aby som nemusela priznať fiasko. Nevšímavo som prešla okolo rodiny, ktorá sa zhĺkla a nútila ma porozprávať podrobnosti, a začala som tlčiť do stroja. Ubehol rok, kniha mi vyšla, peniaze prišli. Ale spolu so súdnym predvolaním. Vraj som zosmiešnila spisovateľskú obec!

O NETOPIEROCH, LIEČENÍ A TRAKTORE

Práve som zúfalo skákala po prepchatom kufri, v snahe po sedemnásty raz ho definitívne zavrieť, keď som si spomenula, že večerné šaty a nové lodičky ostali v skrini. Chystala som sa totiž do kúpeľov. Od známych som dostala rôzne odporúčania, že sa musím poriadne vystrojiť, lebo na liečení ma čakajú rôzne búrlivé spoločenské udalosti. Tak som neváhala a popchala do batožiny tucet kostýmov, blúzok a perlový náhrdelník. Keď som už konečne zavrela kufor, obe tašky a premýšľala ešte nad ruksakom, rozhodla som sa, že doma ponechám tenisky a inú obuv vhodnú na turistiku. Svitol deň môjho odchodu! Vo vlaku som zatarasila chodbu a celé kupé patrilo len mne. Isté ťažkosti nastali, keď som sa premiestňovala do rozpadávajúceho sa autobusu a tety v sukniciach si nemali kam sadnúť. Napokon som dorazila do miesta zotavenia. V prvom momente mi bolo jasné, že do tohto horského prostredia sa skôr hodí stan a spací vak ako moja spoločenská výzbroj. Na recepcii ma hneď uzemnili s kľúčom od niečoho, čo pripomínalo skôr záhradnú chatku ako hotelovú izbu. Stále som sa však nevzdávala. Keď mi však lekár načrtnol môj denný režim, pozostávajúci z aktívneho športovania na rozličné spôsoby, kilometrových túr do zeleného okolia, premýšľala som o tom, či nebude výhodnejšie ubytovať sa rovno v telocvični. Sen

o módnej prehliadke ráno, na obed a večer sa v priestoroch jedálne rozplýval. Všade som stretávala ľudí, ktorých oblečenie hovorilo o výpomoci pri oprave starobyľých objektov a fanatikov do aerobiku. To skutočne nebol môj prípad! Ale s napätím som očakávala prvý večer. Chýry o miestnej tanečnej zábave pod holým nebom vo mne vzbudzovali predstavy o girlandách na stromoch, lampiónoch a sviečkach na drobných romantických stoloch. Nedalo mi veľa námahy a nechala som sa pozvať od kúpeľného usadlíka, ktorý už mal v malíčku všetky liečebné zvyky. Z kufru som vytiahla dlhé čierne šaty s primeraným výstrihom a doplnila som ich desaťcentimetrovými opätkami. Pravda, bolo mi to trochu podozrivé, keď sa páry začali uberať lesnou cestou, ale žila som v opojení a očakávaní fantastických zážitkov. Keď sa mi však opätky s istotou nebezpečia zabárali do lístia a zeme, uvažovala som o nosidlách v podobe náručia niektorého zo silákov. Po polhodine stúpania a klesania mi spod nôh už odskakovali šišky a netopiere som rátala len z dlhej chvíle. Dúfala som, že táto „romantická“ predohra sa neskončí v boji s medveďmi a vlkami, nakoľko zvuky vychádzajúce z hlbín hory nemali ďaleko od hororu. Konečne sme uvideli biedne svetielka akejsi chalúpku, z ktorej sa neskôr vykľul bufet. Hneď vedľa bol betón rozliaty do neurčitého tvaru, na ktorom nebolo ani pol nohy, ani pol hlavy. Ľudia sa tísli v dobrej nálade pri jednom dlhom stole a borovička šla z ruky do úst. Sprievodca, ktorému som vložila do rúk svoj život a od ktorého som čakala príjemný večer, ma rezolútne stiahol k partii mierne páchnucich mladíkov, vítajúcich nás revom. Naozaj nemám nič proti konzumácii doma pálenej slivovice, ale tento extrakt, ktorý mi okamžite vnútili určite obsahoval 200 percent alkoholu na jeden liter. Verila som, že neoslepnem a moje vnútornosti sa nerozložia prv, ako stačím navštíviť lekára. Kdesi v kúte sa ponevierali hudobníci, vraj vychýrená krajská kapela. Jediné, čo mi napadlo pri pohľade na ich zhýralé tváre bolo, že všetci piati vyzerajú, ako by ich mala jedna mať. Možno ma poplietli dlhé rozstrapkané tričká s hrdým firemným názvom skupiny CERVIX a šnurovacie topánky s blatom. O lampiónoch a nežnom osvetlení sa skutočne nedalo hovoriť. Ako lampy slúžili svetlá z nákladného auta namierené práve na nás, a preto som z kabelky rýchlo vybrala slnečné okuliare. Ďalšia hodina ubehla v zoznamovaní sa s ostatnými pacientmi a pacientkami a ja som bledla od závesti, keď som videla ich šušťákové vetrovky a adidasky, pretože ma už riadne oziabalo. Naveľa sa zľutoval nado mnou bufetár a šmaril mi zamastený sveter od klobásky, ktorá išla mimochodom veľmi na odbyt. Odrazu sa spustil akýsi hurhaj a po chvíli mi

došlo, že hudobníci nasadili prvú tanečnú novinku. Hlavný predspevák kapely takmer zjedol mikrofón, a tak som počula viac vlnobitie v jeho žalúdku ako text otrepanej anglickej piesne. Ani neviem ako, ale ocitla som sa na parkete. Opäťkami som spôsobila niekoľko zranení, no nič ma už nemohlo odradiť od hopsania a skákania uprostred nočnej zelene. Ako len rýchlo som získala úctu a náležitú pozornosť, keď sa mi rozdrapili šaty od pásu nadol! Vtedy už každého prešiel smiech nad mojím večerným oblečením a obdiv nad tým, ako sa hrdinsky vyrovnávam so situáciou, rástol. Ktosi mi ponúkol montérky po starom otcovi (plné skrutiiek a klieští), ale odolala som. Ráno v jedálni sa strhol intenzívny potlesk, keď som dokrivala, zľahka sa podopierajúc o bakuľu, ktorú som našla v noci cestou do liečebne. Odvtedy večer čo večer ma na tanečné stretnutia vozili chlapi z družstva na ukradnutom traktore, a poviem vám, malo to mnoho výhod. Vždy som mala informácie o žatve z prvej ruky!

MALÁ UČITEĽKA VO VEĽKEJ ŠKOLE

Celý mesiac som zanovito odmietala ponuky na zamestnanie. Priam sa mi prosili vo firmách, novinách a vychýrených časopisoch. Ale ja som už nemohla strpieť pohľad na neurotické tváre, žlté od cigaretového dymu a výhražné telefonáty nespokojných čitateľov. Napokon všetci šéfovia mali jedno spoločné. Vôbec nerozumeli realite, takže na vysokých postoch som stretávala väčšinou staré panny a unudených nešťastníkov. Rozhodla som sa náhle a nekompromisne. Vstúpim do služieb školstva! Vybrala som si teda miesto slovenčinárky a výtvarníčky, v obrovskej škole, obkolesenej romantickými panelákmi a zanedbaným lesným porastom. Všetci priatelia ma označili za šialenca. Ale ja som v septembrové ráno, napriek výstrahám rodiny, stála ako prváčka pred zborovňou. Riaditeľka sa ma namiesto úvodných prejavov opýtala, či nemám chuť učiť telocvik. S hrôzou som si spomenula na zlomený palec, ktorý mi dokaličila basketbalová lopta počas rannej mladosti na hodine telesnej výchovy. Odvtedy som sa loptovým hram priam vyhýbala. Taktiež som dodnes neobjavila ani čaro tenisu. Ľudí, ktorí v tridsaťstupňovej horúčave naháňajú pochybnú loptičku, považujem za bláznov. Ani lyžovať neviem, a všetci inštruktori z rôznych kurzov mi po

trénerských neúspechoch napokon dovolili oddávať sa pokojným prechádzkam okolo chát.

Po úvodnom stručnom pedagogickom zácviku mi teda prischli tri šieste triedy, v ktorých som mala prebudiť lásku ku gramatike a knihám. Najskôr som sa vydávala, vyzbrojená športovou obuvou, na prehliadku školy - zhromažďujúcej tisícku žiakov - a vyhotovila si súkromný plánik. Aby som sa nestratila! Konečne nadišla moja prvá hodina. Priznávam, že moji kolegovia mi odporučili zabudnúť na všetky metódy výchovy z kníh a pod fúzami sa usmievali. A mali pravdu. Išla som teda dobyť sto jedenásťročných sŕdc. Pred dverami VI.D som chvíľu v pietnej úcte postála, nadýchla a vrútila sa! Takmer som z bojovnej energie vytrhla dvere z pántov a buchla nimi tak, že aj škólník sa musel prežehnávať. Deti zdúpneli a na moje veľké prekvapenie si ma všimli. Chriplavým hlasom, očami plnými psychického násillia som im oznámila, že ich budem vyučovať! Ruky sa mi triasli ako malému decku, keď rozbije vzácnu vázu a chvíľu som nevedela, ako otvoriť triednu knihu. Po dlhých rokoch som ju videla prvý raz a nemala som potuchy, čo a kam zapísať. Z vnútorného zmätku ma vytrhol rev zo zadných lavíc. Párkrát som si zavrieskala a potom som sa zmenila na profesionálneho učiteľa. Ďalšie dni sa nestalo nič výnimočné. Pravda, ak nerátam takmer smrteľný úraz, keď sa najväčší pecivál vyteperil na parapetnú dosku a strhol na seba trojkilogramovú roletu. Chlapci mi začali prejavovať prefíkanú priazeň a dostala som hŕbu žuvačiek. Dievčatá ma donútili strpieť ich umelecké číslo, v podobe dupotania pred tabuľou a pubertiackeho spevu folklórnych tónov. Medzitým som porozdávala zopár pätiiek a jednotiek, dačo načmárala na tabuľu a presvedčila sa, že podaktorí nevedia vôbec čítať. O písaní ani nehovoriac. Zato ma nezaskočili ani so sklonom k hazardným hrám, a tak v zápale výkladu o významnom spisovateľovi som dvoch loptošov pristihla pri mariáši. Najprv som ich chcela vyhodiť, postaviť do kúta, dať zápis do žiackej knižky. Ale rozmyslela som si to. Jedinou vetou som uzemnila tridsaťštyri úst: „Chlapci, hráte mariáš tak mizerne, že keď si s vami zahrám ja, obohrám vás o všetky peniaze!“ Dúfam, že túto partiu nepodstúpim, nakoľko kartárske pravidlá si pletiem.

Na hodinách výtvarnej som zaujala decká s kresbami karikatúr, najmä chuligánov, trpaslíkov a strašidelných postavičiek. Zistila som, že tieto sídliskové deti jakživ nevideli galériu a staré centrum Bratislavy poznajú len z rozprávania. Budem si musieť pripraviť nejaký album a ukážem im fotografie mesta, kde sa narodili!

OBSAH

I. časť

V GYMNAZIÁLNEJ PEVNOSTI BÝVAJÚ REBELANTI!

Štyri roky so slimákom	5
Hodina špiritizmu	9
Všetky žaby na lyžiach	13
35 statočných, alebo list zo školského bojiska	15
Fistulová tónina	19
Hrozba dospelosti	20
Pivnica pre spolužiakov (správa o IV. B)	

V časť

O NÁSTRAHÁCH DOSPELOSTI Moje a naše promócie

(posledné dejstvo)	27
Pre manželstvo ako stvorená	30
Náš Charlie	33
Budem spisovateľka	35

O netopieroch, liečení a traktore	
.....	37
Malá učiteľka vo veľkej škole	
.....	39

Vydavateľstvo TRETIA VLNA
Dunajská 40, 811 08
Bratislava Tel.: 07/364-830

Eva Bachletová
ŠTYRI ROKY SO SLIMÁKOM

Jazyková úprava: Mgr. Eva
Henterová

Vydalo vydavateľstvo TRETIA
VLNA, Bratislava, v roku 1994
ako svoju 8. publikáciu

Vydanie: prvé
Realizácia: p+p dtp /
LITAPRINT

ISBN 80-85688-08-5

Mgr. Eva Bachletová

sa narodila 8. novembra 1969 v Bratislave. V roku 1991 ukončila štúdium na FFUK v Bratislave - odbor žurnalistika. Okrem publicistickej tvorby sa venuje písaniu poézie a prózy, najmä pre mládež. V roku 1993 knižne debutovala vo vydavateľstve TRETIA VLNA titulom STRIPTÍZ MOJICH POCITOV, ktorý je autentickým záznamom vnútorného sveta dospelievajúcich. Knižka ŠTYRI ROKY SO SLIMÁKOM je veselou

spomienkou na gymnaziálne lavice a prvé pokusy o dospelosť. Obsahuje trinásť humoristických príbehov, ktorých hrdinami sú mladí a veční rebeli života.

TRETIA VLNA

ISBN 80-85688-08-5